

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

М. І. Іовенко, магістр
В. В. Лойко, д.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

Підприємницька діяльність завжди пов'язана з ризиком. Непередбачуваність господарської діяльності призводить до багатьох небажаних наслідків: від незначних матеріальних збитків до повного банкрутства. Тому особливу актуальність набуває проблема забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. Своєчасне та правильне діагностування проблем економічної стійкості, ідентифікація та систематизація загроз та можливих ризиків господарської діяльності є головним завданням для спеціалістів, які опікуються питаннями забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

Мета наукового дослідження полягає у з'ясуванні особливостей управління витратами промислового підприємства, зокрема у оптимізації виробничих запасів, як чинника забезпечення його фінансово-економічної безпеки. Джерелом інформації для написання тез були наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, а саме: Г.В. Козаченко, В.П. Пономарьов, С.Ф. Покропивний, Г. Пастернак-Таранушенко, Д. Болдуїн. Проблеми розробки теоретичних основ управління витратами у господарській діяльності підприємств досліджували такі вітчизняні вчені: Ф. Бутинець, Г. Краюхін, Л. Нападовська, С. Ніколаєва, А. Череп, М. Чумаченко. Питання оптимізації виробничих запасів промислового підприємства в сучасних умовах господарювання потребує певної уваги та проведення подальших досліджень.

Управління витратами доцільно здійснювати в межах розробленої стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства. Стратегія забезпечення економічної безпеки підприємства - це економічна система забезпечення економічної безпеки підприємства в довгостроковому періоді, що являє собою сукупність приватних взаємоузгоджених складових, які об'єднують

єдина глобальна мета - досягнення рівня економічного прибутку. Розроблення стратегії економічної безпеки підприємства слід здійснювати за такими етапами: визначення глобальної цілі підприємства; виявлення резервів підвищення ефективності його можливостей і небезпек зовнішнього середовища; вибір елементів економічної стратегії; визначення локальних цілей; тактичне планування і розроблення альтернативних варіантів тактичних дій; контроль результатів реалізації стратегії.

Оскільки економічна безпека підприємства має прямий причинно-наслідковий зв'язок із системою та результатами стратегічного планування розвитку, найважливішим етапом її забезпечення є прогнозування факторів впливу та показників економічної безпеки. Розробка стратегічного плану повинна проводитися з урахуванням цілей виробництва, засобів і можливостей їхнього досягнення, конкурентного середовища, умов господарювання.

Визначення резервів зниження витрат на виробництво та реалізацію продукції є дуже актуальним. Основна умова підвищення ефективності виробництва – це зниження собівартості продукції. Собівартість відображає затрати підприємства на виробництво та збут продукції, виражені у грошовій формі. Систематичне зниження собівартості продукції має важливе значення, бо дає змогу за стабільних ринкових цін збільшувати прибуток на кожен гривню витрат, підвищує конкурентоспроможність продукції. Головною ж роллю у діяльності підприємства відіграє правильна організація виробництва та кваліфіковане управління. Важливе значення для зниження собівартості продукції є дотримання режиму економії у виробничо-господарській діяльності підприємства. Скорочення витрат на обслуговування виробництва і управління також знижує собівартість продукції. Резерви скорочення цехових і загальнозаводських витрат полягають перш за все в спрощенні і здешевленні апарату управління, в економії на управлінських витратах.

Головною умовою зниження витрат промислового підприємства на виробництво продукції є технічний прогрес. Нормування запасів на підприємстві передбачає наступний комплекс заходів: оцінку раціональності

структури запасів, що дозволяє виявити ресурси, обсяг яких явно надлишковий, і ресурси, придбання яких потрібно здійснити; вибір і обґрунтування ключових показників, які будуть застосовуватися в процесі оцінки раціональності управління запасами; визначення строків і обсягів закупівель матеріальних цінностей. Відволікання коштів від обороту, які вкладено у виробничі запаси, може привести до зниження рівня оборотності оборотних засобів підприємства та, як правило, недоотримання певної частини прибутку. Нормування оборотних засобів у виробничих запасах передбачає тільки встановлення нормативу, але не дає відповіді на питання оптимізації обсягів запасів. Зважаючи на можливість різкого підвищення цін на сировину, економічній службі промислового підприємства доцільно розробити план закупівель сировини з урахуванням цього фактору, враховуючи можливість та вартість доставки та зберігання сировини. Взагалі питання оптимізації виробничих запасів для кожного підприємства є індивідуальним, так як потрібно враховувати багато чинників: надійність контрагентів, терміни поставки, умови оплати, наявність складів та умови зберігання сировини, терміни придатності сировини до використання, умови транспортування, охоронні заходи. Всі ці чинники впливають і на забезпечення економічної безпеки підприємства. Оптимальне витрачання грошових коштів, збереження матеріально-товарних цінностей та запобігання різного роду втрат сировини, матеріалів та готовою продукції значною мірою впливає на економічну безпеку промислового підприємства. Розробка спеціальних заходів щодо оптимізації запасів підприємства та їх відповідальному збереженню та використанню надасть можливість підприємству уникнути збитків та отримати прибуток.

Забезпечення економічної безпеки є досить важливою проблемою, дослідження якої дозволить зробити значний крок щодо підвищення можливостей підприємства, його захищеності від впливу негативних факторів, підвищення прибутковості та подальшого сталого розвитку.